

اقتصادبین‌الملل

بلاروس به بریکس پیوست

وزارت امور خارجه بلاروس اعلام کرد که عضویت این کشور در گروه بریکس به طور رسمی به عنوان یک کشور شریک پذیرفته شده است. الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهور بلاروس پنجم نوامبر در نامه‌ای به همتای روسی خود آمادگی کشورش را برای پیوستن به بریکس به عنوان کشور شریک اعلام کرد. این سند در یک دیدار شخصی توسط ماکسیم ریژنکوف، وزیر امور خارجه بلاروس به بوریس گریژلوف، سفیر روسیه در مینسک تحویل داده شد. وزارت امور خارجه بلاروس گفت: پاسخ رسمی به دعوت‌نامه کننی بخش مهمی از رویه مورد توافق کشورهای عضو برای به دست آوردن وضعیت شریک است. از این لحظه به بعد، این کشور به عنوان یک کشور شریک رسمی بریکس در نظر گرفته می‌شود. به گفته این وزارتخانه، وضعیت کشور شریک از جمله به بلاروس این حق را می‌دهد که به‌طور دائم در نشست‌های ویژه اجلاس‌های بریکس و نشست‌های وزیران خارجه بریکس شرکت کند.

صادرات نفت آمریکا به چین

افزایش یافت

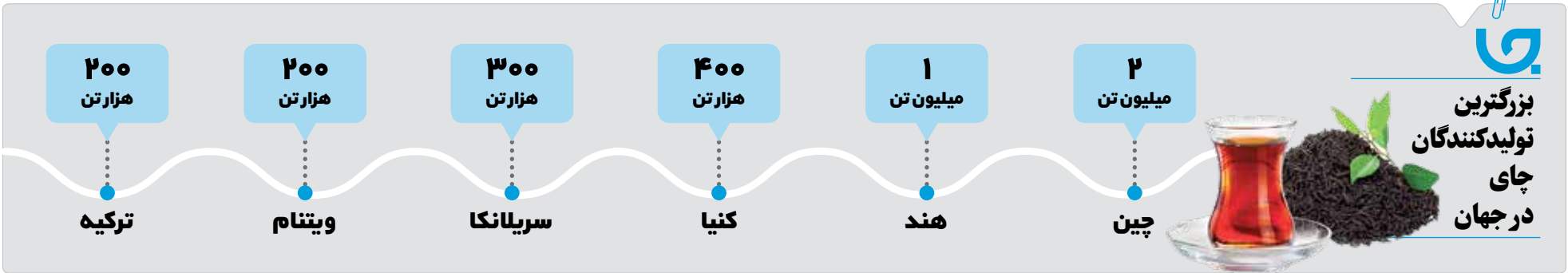
اطلاعات شرکت رصد کشتی کپران نشان داد صادرات ماهانه نفت آمریکا به چین، در ماه اوت به ۲۴ هزار بشکه در روز رسید که پایین‌ترین میزان از فوریه سال ۲۰۲۰ است که شیوع کرونا، تقاضا را فلج کرده بود. این صادرات در ماه سپتامبر به حدود ۱۲۴ هزار بشکه در روز و در ماه اکتبر به ۱۲۰ هزار بشکه در روز رسید. با این حال، این رقم نصف میانگین صادرات ۷۹۹ هزار بشکه در روز سال ۲۰۲۳ است که باعث شد صادرات آمریکا به آسیا کاهش پیدا کرده و در اکتبر به ۹۵ هزار بشکه در روز برسد که پایین‌ترین رکورد در سه سال گذشته بود. آمارهایی که پنجشنبه گذشته منتشر شد، نشان داد مجموع واردات نفت خام به چین در اکتبر ۹ درصد کاهش یافت که ششمین کاهش ماهانه متوالی بر مبنای سال به سال بود، زیرا پس‌شدن یک پالایشگاه نفت دولتی، تاثیر ناشی از تقاضای ضعیف‌تر پالایشگاه‌های خصوصی را مضاعف کرده است. بنابر داده‌های اداره کل گمرک چین، کل واردات به حدود ۵۳/۱۰ میلیون بشکه در روز کاهش یافت که در مقایسه با ۹۷/۹۲ میلیون بشکه در ماه ژوویه که کمترین میزان در ۲۲ ماه گذشته بود، اندکی بهبود داشت. چین به طور فزاینده، نفت خام مورد نیاز خود را از کشورهای تحت تحریم آمریکا نظیر روسیه، ایران و ونزوئلا خریداری می‌کند که قیمت‌های رقابتی دارند. واردات نفت چین از این سه کشور در اکتبر، به حدود سه میلیون بشکه در روز معادل حدود ۲۰ درصد کل وارداتش رسید.

موتور اقتصادی جهان

برای شوک ترامپ آماده می‌شود

اگر رئیس‌جمهور منتخب آمریکا تعرفه‌های کلان وعده داده‌اش بر چین را پیش ببرد و موج جدیدی از جابه‌جایی کارخانه‌ها را به مناطق دیگر راه بیندازد، برخی از کشورهای آسیایی سود خواهند برد، اما جنگ تجاری بین بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان، بازارها را در همه‌جا بی‌ثبات می‌کند و آسیا در عین بیشترین سهم از رشد جهانی، بیشترین آسیب را خواهد دید. ترامپ که در انتخابات ریاست جمهوری به پیروزی رسید، در مبارزات انتخاباتی خود وعده داد که در تلاش برای ایجاد تعادل در تجارت بین دو کشور، تعرفه‌های ۶۰ درصدی را بر تمامی کالاهای چینی که وارد کشورش می‌شود، وضع خواهد کرد. با این حال، تحلیلگران این سؤال را مطرح می‌کنند که آیا رئیس‌جمهور جدید به چنین رقم بالایی پایبند خواهد بود و درمورد ضربه‌ای که چنین تعرفه‌هایی می‌تواند بر اقتصاد چین وارد کند، بحث می‌کنند. تخمین زده می‌شود تولید ناخالص داخلی بین ۰/۷ تا ۷/۶ درصد کاهش یابد. اثر تعدیل هم چنین موجی را در سراسر آسیای جنوب شرقی که زنجیره‌های تولیدش به طور نزدیک با چین مرتبط و از سرمایه‌گذاری قابل توجه پکن برخوردار هستند، ایجاد می‌کند. کارشناسان آکسفورد اکنومیکس اظهار کردند که تقاضای کمتر آمریکا برای کالاهای چینی به دلیل تعرفه‌های بالاتر بر چین، منجر به کاهش تقاضا برای صادرات آسیا خواهد شد، حتی اگر تعرفه‌های آمریکا مستقیماً بر این اقتصادها اعمال نشود. اندونزی به‌ویژه از طریق صادرات قوی نیکل و مواد معدنی خود در معرض خطر قرار گرفته است، اما چین بزرگ‌ترین شریک تجاری ژاپن، تایوان و کره جنوبی است. علاوه بر چین، ترامپ همچنین نسبت به افزایش ۱۰ تا ۲۰ درصدی عوارض برای همه واردات به عنوان بخشی از سیاست‌های حمایتی و تثبیت او مبنی بر سوءاستفاده سایر کشورها از آمریکا هشدار داده است. میزان این اثرات احتمالاً به قرار گرفتن مستقیم هر اقتصاد در معرض آمریکایستگی دارد. (آمریکا/۲۹ درصد صادرات کامیوج، خوداختصاص داده است. تحلیلگران اظهار کردند که صادرات لوازم الکترونیکی ویتنام به این کشور نیز می‌تواند توسط ترامپ هدف قرار گیرد. هند ممکن است به دلیل سهم بزرگ قطعات چینی در محصولاتش، هدف اقدامات حمایتی آمریکا قرار گیرد. ترامپ همچنین می‌تواند تعرفه‌های بالاتری بر کالاهای هندی در بخش‌هایی مانند خودرو، منسوجات و داروسازی اعمال کند که می‌تواند صادرات هند را در آمریکا کمتر رقابتی کند. آجی ساهای، مدیر فدراسیون سازمان‌های صادراتی هند گفت که جنگ تجاری برای هند خطرناک خواهد بود.

چسبنده، مثل مدیران ناکارآمد

ضعف مدیریتی، صندوق‌های بازنشستگی را به وضعیت موجود کشانده و مسیر درستی انتخاب نشده است

مشکلات بازنشستگان و ناترازی مالی سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی، یادآور مسیر دوخط راست است که نقطه تلاقی مشترکی ندارند. در طی سالیان اخیر، علیرغم این‌که صندوق‌های بازنشستگی برای عمل به تعهدات‌شان باید از نظر مالی پایدار باشند، نشانه‌های بحران این صندوق‌ها بیش از گذشته به چشم می‌خورد و این امر از ضرورت توجه بیش‌تر به پیامدها، جهت‌گیری‌ها و سیاست‌ها در نظام‌های تصمیم‌ساز در این باره دارد.

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در حال حاضر عدم توازن در روند منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی کشور مشهود است. برای مثال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، برای حمایت از صندوق‌های بازنشستگی بیش از ۴۵۳ هزار میلیارد تومان بودجه در نظر گرفته شده که ۷۵۶ هزار میلیارد تومان مربوط به صندوق بازنشستگی کشوری، ۱۳۲ هزار میلیارد تومان جهت کمک به صندوق تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و ۱۴/۲ هزار میلیارد تومان بابت صندوق بازنشستگی فولاد و وزارت اطلاعات تعیین شده است. با وجود این آمار و عدم تناسب شاخص‌های اساسی این سیستم‌ها نسبت به سطوح استاندارد، به نظر می‌رسد اصلاحات اساسی صندوق‌های بازنشستگی در کشور ضروری است اما چرا باوجود این‌که از سوی دولتمردان و نمایندگان مجلس قوانین مؤثر و کارآمدی برای اصلاح این شرایط تدوین شده است، این قوانین اجرا نمی‌شوند.

یکی از مهم‌ترین این قوانین، موضوع ماده ۲۸ از قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور است. در این قانون آمده است: «به‌منظور کاهش ناترازی مالی سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی و جلوگیری از ناپایداری مالی و همچنین کاهش وابستگی آنها به بودجه عمومی و ارتقای کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های اجتماعی، از سال اول اجرای برنامه، اقدامات زیر در صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری، تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی انجام می‌گردد.»

در این قانون تاکید شده که «وزارت امور اقتصادی و دارایی با

همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است ظرف سه‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، دستورالعمل نحوه احراز صلاحیت مدیران عامل و اعضای هیأت‌مدیره شرکت‌های تابع و وابسته صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری و لشکری و تأمین اجتماعی و همچنین افرادی که به‌نمایندگی از صاحب‌سها م در شرکت‌های مذکور به‌عنوان عضو هیأت‌مدیره/هیأت‌عامل معرفی می‌شوند را تهیه کند و به‌تصویب هیأت وزیران برسانند. همچنین هرگونه انتصاب در سمت(پست)‌های موضوع این بند از تاریخ ابلاغ دستورالعمل مذکور، براساس سازوکار آن خواهد بود. صندوق‌های مشمول این حکم مکلفند متصدیان فعلی سمت‌های موضوع این حکم را با شرایط عمومی و اختصاصی پیش‌بینی شده در دستورالعمل مذکور طرف شش‌ماه از تاریخ ابلاغ دستورالعمل، تطبیق داده و نسبت به جایگزینی افرادی که شرایط مورد نظر ندارند، اقدام نمایند.»

«به‌علاوه مسئولیت اجرای این حکم با اعضای مجمع عمومی شرکت‌های مشمول خواهد بود و متخلفان از اجرای آن به انفصال از خدمات دولتی و عمومی به مدت دو سال محکوم می‌شوند. سایر سهامداران حاضر در مجمع عمومی به غیر از نمایندگان صندوق‌های بازنشستگی موضوع این بند و نمایندگان کلیه مؤسسات و شرکت‌های تابع و وابسته آنها از شمول این حکم مستثنی خواهند بود.»

«وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش عملکرد بندهای

«پ»، «ت» و «ث» این ماده را هر شش‌ماه یک‌بار به کمیسیون‌های

اقتصادی و اجتماعی مجلس ارسال کند.»

قانونی که اجرا نشد

این قانون در ۱۸ تیر ماه امسال به مراجع مربوطه ابلاغ شده اما گویا هنوز به مرحله اجرا در نیامده و به نظر می‌رسد که پاشنه آشیل

همه این قوانین، همان اجرایی و عملی نشدن آنهاست؛ چالشی که نظام بازنشستگی ایران رانهدید می‌کند و در صورتی که اهتمام جدی برای مقابله با آنها از هم اکنون به‌کار گرفته نشود به ریسک‌های مهم اجتماعی، اقتصادی و سیاسی منجر خواهد شد. نباید از نظر دور

داشت که در نیم‌قرن اخیر جمعیت افراد بالای ۶۵ سال که عمده تعهدات صندوق‌ها با عنوان حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری در قبال آنان است، شش‌برابر شده و در حالی که براساس گزارش مرکز آمار و محاسبات کشور طی همین دوره زمانی جمعیت کل کشور حدود ۲/۴ برابر شده است.

شرایط صندوق‌های بازنشستگی

نگاهی به میانگین نسبت پشتیبانی بیمه‌شدگان کشور نشان می‌دهد وضعیت اغلب صندوق‌های بازنشستگی بحرانی است. سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی کشور در حال حاضر و براساس داده‌های سال ۱۴۰۰ حدود ۱۵/۱ میلیون بیمه‌شده اصلی و نزدیک به سه میلیون و ۶۰۰ هزار نفر مستمری بگیر دارد و بنابراین

نسبت پشتیبانی این سازمان ۴/۲ است که نزدیک به حداقل نسبت پشتیبانی برای عدم ورشکستگی یک سازمان بیمه‌ای است. صندوق بازنشستگی کشوری که پس از سازمان تأمین اجتماعی بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی به شمار می‌رود، در سال ۱۴۰۰ حدود ۹۷۵ هزار بیمه‌شده اصلی (شاغل کشورپر داز) و ۷/۵۸ میلیون بازنشسته داشته و بنابراین نسبت پشتیبانی این صندوق در این سال حدود ۵۹/۰ بوده که نشان‌دهنده وضعیت فوق بحرانی آن است.

حیاط‌های بیش از حد خلوت

اصلاحات یادشده مربوط به امسال و پارسال نیست بلکه از سال ۹۹ در بودجه‌های سالانه عنوان می‌شده و با این‌حال هیچ‌گاه اجرا نشده است.

این درحالی است که شرایط صندوق‌های بازنشستگی در سال ۱۳۹۷ نسبت مصارف به منابع در سازمان تأمین اجتماعی ۵۹ درصد بوده و این شاخص برای سال ۱۳۹۸ ۲۰ درصد افزایش به ۷۹ درصد رسیده بود که چنین افزایشی حکایت از رشد مصارف سازمان نسبت به منابع آن داشت.

کار به آنجا رسیده که سازمان تأمین اجتماعی در طی سال‌های اخیر برای ایفای تعهدات خود در قبال بیمه‌شدگان و بازنشستگان به فروش اموال و دارایی‌ها و استقراض از نظام بانکی روی آورده است.

بیت‌کوین به مرز ۹۰۰۰۰ دلار نزدیک شد

بیت‌کوین که از زمان انتخاب دونالد ترامپ به‌عنوان رئیس‌جمهور آمریکا به دلیل حمایت وی از ارزهای دیجیتال سوار موجی از سرخوشی طرفداران این رمزارز شده، روز سه‌شنبه به مرز ۹۰ هزار دلار نزدیک شد. بزرگ‌ترین ارز دیجیتال جهان یکی از چشمگیرترین جهش‌های خود را در هفته پس از انتخابات تجربه کرد و در آسیا به ۸۷/۶۲۷ دلار رسید که افزایشی بیش از ۲۵ درصدی نسبت به سه‌شنبه هفته گذشته یعنی پنجم نوامبر نشان می‌دهد. بیت‌کوین به‌همراه سهام شرکت خودروسازی ایلان ماسک که از زمان اعلام نتایج رأی‌گیری تقریباً ۴۰ درصد افزایش یافته، شاهد جهش بوده چراکه سرمایه‌گذاران معتقدند که ترامپ در زمان ریاست جمهوری‌اش به نفع دوستان خود عمل خواهد کرد.

بیت‌کوین، تحلیلگر ارشد بازار در مؤسسه ATFX Global در سیدنی گفت: بدیهی است این یک تجارت واضح ترامپ است، زیرا او از این صنعت حمایت می‌کند و این تنها می‌تواند به معنای تقاضای بیشتر هم برای سهام رمزارزها و هم برای خود این ارزها باشد. ترامپ در طول مبارزات انتخاباتی خود از دارایی‌های دیجیتال استقبال کرد و قول داد که آمریکا را به «پایتخت رمزارز جهان» تبدیل کند و ذخایر ملی بیت‌کوین را نیز ایجاد کند. بیت‌کوین یک ارز دیجیتال است که در سال ۲۰۰۸ توسط شخص یا گروهی ناشناس با نام ساتوشی ناکاموتو اختراع شد. این یک ارز دیجیتال غیرمتمرکز بدون بانک مرکزی یا مدیریت واحد است که می‌تواند بدون واسطه از کاربر به کاربر دیگر در شبکه بیت‌کوین همتا به همتا ارسال شود.

بزرگترین تولیدکنندگان چای در جهان

